

**Dissertatio medica inauguralis, de pneumonia ... / Eruditorum examini
subjicit S. Hemphill.**

Contributors

Hemphill, S.
University of Edinburgh.

Publication/Creation

Edinburgi : Excudebat C. Stewart, Academiae Typographus, 1804.

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/h255h2ub>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

**wellcome
collection**

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

DISSERTATIO MEDICA

INAUGURALIS

DE

PNEUMONIA.

DISSERTATIO MEDICA

INAGURATIO

DE

FURUMONIA

DISSERTATIO MEDICA
INAUGURALIS,
DE
PNEUMONIA.

QUAM,
ANNUENTE SUMMO NUMINE,
Ex Auctoritate Reverendi admodum Viri,
D. GEORGII BAIRD, SS. T.P.
ACADEMIAE EDINBURGENAE PRAEFECTI;

NEC NON
AMPLISSIMI SENATUS ACADEMICI Consensu;
Et NOBILISSIMAE FACULTATIS MEDICAE Decreto

Pro Gradu Doctoris,
SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS AC PRIVILEGIIS
RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS;

Eruditorum examini subjicit

S. HEMPHILL.
HIBERNUS;

Periturae parcite charta.

Ad Diem 25 Junii. horâ locoque solitis.

EDINBURGI:
EXCUDEBAT C. STEWART
ACADEMIÆ TYPOGRAPHUS.

1804.

350337

DISSERTATIO MEDICA

IN AUCURALIS

DE

PNEUMONIA

QUAE

ANATOMICIS SEMIOLOGICIS

EX AUCTORIS PNEUMONIAE

D. GEORGI BARRD. M.D.

AD PRIMUM EXAMEN PUBLICUM

IN

ANATOMIA SEMIOLOGIA ET
PNEUMONIAE FACULTATIS MEDICAE

IN UNIVERSITATE

EDINBURGHENSIS
PNEUMONIAE FACULTATIS MEDICAE

EDINBURGH
1881

PATRI CARISSIMO

EDVARDO HEMPHILL, M.D.

NEC NON

AVUNCULO DILECTO

JOHANNI HEMPHILL

CHIRURGO,

HASCE

STUDIORUM PRIMITIAS

QUALESUNCQUE

SACRAS

VULT

S. HEMPHILL.

Digitized by the Internet Archive
in 2020 with funding from
Wellcome Library

DISSERTATIO MEDICA

INAUGURALIS

DE

PNEUMONIA.

AUCTORE S. HEMPHILL.

ACADEMIÆ legibus obtemperans, pauca, de
Pneumonia scribere, in animo statui.

Inflammationem, pulmones, et *πλευρας* plicas
omnes (in latissimo sensu sumptas) invadentem,
hoc sub nomine, tractare volo. Varietates, hujusce
morbi permultas, antiqui delineavere; attamen
celeberrimus Cullen, inflammationis sedem di-

A

gnoscere,

rignoscere, admodum impossibile, putat; nec si potuerimus, arti profuturum, existimasse videtur; modus enim tractandi, in omnibus idem est; more igitur, philosophi illius Locke dicentis, “ Whatever subject we examine, and would get “ knowledge in, we should, I think, make as “ general, and as large, as it will bear.*” Variationes, hæc innumeras, et quasi futes, negligere decrevi.

Et si tamen, Διαγνωσιν certam, depingere non possumus; nihilominus, facile dignoscitur, utrum, inflammatio, pulmonem vel membranam, majore vi adoritur; et hinc medici, in species duas, morbum dividere solent; nempe, Pleuritidem, et Peripneumoniam, quorum nomina, sedem, quam clarissime, indicant. In morbi igitur descriptione, species has notare, omnino necessarium videtur, præsertim, ut altera, ab alia, symptomata

* Conduct of the understanding, f. 30.

tomata quædam quodammodo discrepantia, habet ; primo igitur, Pleuritidem describamus.

PLEURITIS.

Ita definit Cullen ; “ Pneumonia, pulsu duro ;
“ dolore plerumque lateris, pungente, subinspira-
“ tionem præsertim aucto ; decubitu in latus mo-
“ lesto ; tussi dolentissima, initio sicca, postea
“ humida, sæpe cruenta.*” Morbi hæc spe-
cies, solitis Pyrexix signis, scilicet, caloris aug-
mine, pulsus frequentia, multisque aliis, (præce-
dente rigore) plerumque incipit. Brevi post tem-
pore, (quamvis nonnunquam, a principio instat),
quandam thoracis partem, præcipue costam
circiter sextam vel septimam, dolor ab inspira-
tione multum ingravescens, adortur acutus ;
quidam, latus dextrum, præ altero invadere pu-
tant ;

* Nosologia Methodica.

tant; sed hanc, non (nisi quoad pulmonis molem) observatio firmat. Dolor hic, nunc quaquaversum intendit, et celerrime augetur, aggreditur nunc quoque tussis molesta, quæ vehementiam doloris, augere videtur; ægris, expectoratio, non omnibus eadem, sed in initio, plerumque parca est, et sanguine tinctâ; dyspnœa, assiduo adest, cujus causa prima, (in hac specie) dolor acutus est; qui, primo, ab inflammatione oriens, nunc, sua vice, illam, augere videtur; febris quoque, vires acquirit ab illo; nunc, in latus alterutrum, æger difficillime cumbit; pulsus ab initio plenus, durus, et velox; alvus, soluta nimis nunc, nunc maxime astricta; symptomata supra memorata, donec ad *ακμην* devenit morbus, augentur; abhinc, abire incipiunt; expectoratio facilis, et quantitate aucta est; sudor benignus, nonnunquam, apparet, vel diarrhœa. Urina, persæpe, sedimentum deponere observatur; pyrexia symptomata, minui videntur; pulsus, ad vim, et velocitatem redit naturalem; viresque pristinae, recuperatae sunt.

PERIPNEUMONIA.

Definitio, “ Pneumonia, pulsu non semper
“ duro, aliquando molli, dolore thoracis obtuso;
“ respiratione perpetuo difficili, sæpe non nisi
“ trunco corporis erecto exercenda; faciei tu-
“ midæ, purpureo colore; tussi plerumque hu-
“ mida, sæpe cruenta.*”

Pneumoniæ, speciei hujusce, Peripneumonia
ab auctoribus nuncupatæ, symptomata, nonnihil,
a priori, abesse videntur; dolor in hac, obtusus,
et magis diffunditur; levis quoque nonnun-
quam, vel mera oppressio; pulsus nonnun-
quam mollis, nec velocitate auctus; dyspnœa,
ut in priori assiduo adest; sed in hac, major, et
congestione magnopere pendens. Species hæc,
ut altera, finem, symptomatibus decedentibus,
expectoratione

* Nosologia Methodica.

expectoratione, diarrhœa, sudore, vel urinæ sedimento, comitante, petere videtur.

Historiam supra memoratam, uti symptomata observantur, morbo sponte et benigne desinente, delineare conatus sum; omnia tamen, non semper adsunt, et nonnunquam quamplurimum variant; sed, hanc terminationem perraro accidere, nec dictu necesse, et nunquam expectare oportet; plerumque enim, ad finem haud fausto omine, (ni vetant remedia, mature et strenue adhibita), perducitur; in morbo leniori, symptomata sæpe sponte evanescere, cadaverum sectione satis patet; sed tantum de morbo tam exacerbato, ut medico opus est, hoc loco agitur; finem infaustum, aditurus, varia (prout terminationes variæ) symptomata, induit; et has enumerare, haud abs re fore, duco; inflammationis terminationes præter solitas, unam, sibi propriam, habere videtur Pneumonia; nempe, effusionem sanguinis, vel glutinis cum sanguine mixtæ, in pulmonum cellulas aërias, et sic, morbo lethali, plerumque

plerumque terminatur; faciei lividitate, urgente dyspnoea, celeritate, exilitate, et nonnunquam irregularitate pulsus, et ægri, ad positionem horizontalem averfione, dignoscitur. Sub mortem, expectoratio minuitur, et suffocatio fit. Terminatio alia, ut plurimum lethalis, suppuratio est; quæ, si vomica permagna adfit, suffocatione, vel empyemate, sæpissime definit; si non, pure expectorato, ægrum relinquit morbus, vel, quod per sæpe accidit, phthisis pulmonalis symptomatibus, perit miser. Per suppurationem, terminatio, rigoribus plerumque comitantibus, doloris cessatione vel materiæ purulentæ expectoratione, dignoscitur. Gangræna, nonnunquam morbum claudere videtur, sed admodum raro, et cum effusione conjuncta, ut plurimum invenitur. Hydrothorax, terminatio alia periculosa est; et, ut opinatur Saunders, pressione, venis admota, maxime adjuvatur; si lente effunditur serum, coagulat, et adhæsiones, sectione cadaverum tam frequentissime inventas, producit; scirrhositates parvæ, et tuberculi, nonnunquam, post mor-

tem

tem, pulmonibus inventi fuere, hujus, sic testimonium facit Van Swieten; “ Scirrhosos pulmones, aliquoties vidi in cadaveribus; et plurima, hujus rei exempla, in historia medica, habentur*.” Scirrhomata hæc quoque, professione, Hydrothoracem producere possunt. Hæc sunt terminationes Pneumoniæ periculosæ; et nisi mature resolvitur, unam alteramve, expectare licet.

CAUSÆ.

Ut medici, inter causas morborum, distinguere solent, et nulla causarum divisio, utilior mihi videtur, illa, in prædisponentes, et excitantes, has enumerare, nunc accingam.

Causæ prædisponentes sunt, primo, corpus robustum, et ad plethoram aptum, vel ut medici dicunt,

* Comment. in Boerhav. Aphor. 843.

dicunt, temperamentum sanguineum. Secundo, ætas, a pubertate, usque ad triginta quinque, vel amplius, annorum, sed omni vitæ tempore grassari potest, ut testatur experientiæ permagnæ hujus academix professor, qui, in prelectionibus de medicina practica, virum se vidisse, septuaginta annos superantem, et puellam trium tantum annorum, venæsectione, Pneumonia, levatos, dicit. Tertio, Cælum. Vicissitudines morbo favent. Quarto, Consuetudo. Virum, in vicinia novi, quem, decem annis præteritis, decies, vel amplius, Pneumonia grassata fuit.

Causæ excitantes sunt, Primo, Quicquid, sanguinis impetum, in toto corpore, vel in pulmone, augere potest: ut, exercitium validum, pocula crebra, vaporum acrium inhalatio, vocis exercitium, vel anhelatio, ut in musicis.

Sed, causa frequentissima est, frigoris applicatio. Quomodo effectum producit?

Ut de causa proxima, ut vocatur, medici inter se consentire non possunt; de illa, hic, nil dicere audeo.

DIAGNOSIS.

Inter species Pneumoniæ varias dignoscere, ut antea dictum, non operæ pretium est; a catarrho, febris violentia, et coryza posteriorem ut plurimum comitante, dignoscitur; a dyspnœa alia, febre, et dolore ab inspiratione aucto; in cordis inflammatione, pulsus, magis durus et velox, lividitas faciei ut plurimum abest, nec tussis, inspiratione tam maxime instat; et sic diagnosi sumenda. Ab inflammatione hepatis distinguere, admodum difficile, nec semper, ut vereor, fieri potest. Doctor Saunders, symptomatibus quibusdam hepatitis descriptis, ita ait, “ Under these circumstances, a troublesome
“ cough, with difficulty of breathing, comes
“ on,

“ on, so that the disease assumes the appearance of thoracic inflammation*.” In hoc casu, ad vultum, habitumque ægri, respicere fas est.

PROGNOSIS.

Inflammationis cujuscunque periculum, partis affectæ, situ, formatione, ad vitam necessitate, et officio, multum pendere, cuiquam facile patebit; hinc, in Pneumonia, prognosis, semper non nihil infausta; numero quoque, et violentia, symptomatum, partim pendere videtur; symptomata hujusce morbi pejora sunt. Primo, Dyspnœa; hujus severitatem, respirationis velocitas, lividitas faciei, (a male oxygenato sanguine) et positio corporis satis clare indicant. Secundo, Febris; cujus vehementia dignoscitur pulsu arteriarum, corporis calore aucto, et nonnunquam delirio, quod symptoma pessimum. Tertio
Dolor,

* Saunders on the Liver, p. 204

Dolor, (distentione partium, ab inflammatione irritabilium, oritur dolor, uti docet violentia, tussi, vel inspiratione plena, aucta) dyspnœam augere videtur; et si vehemens, morbum malæ indolis minuit. Quarto, Tuffis. Corpus totum, thoracem præcipue, agitare videtur tuffis, dolorem auget, et hinc, dyspnœam, febrem, &c. præterea, quod pessimum, somnum levem avertit; si ficca, malum, excreatione copiosa, ut plurimum, resolutionem comitante. Hæc sunt symptomata, medici attentionem præcipue attrahentia, et ab horum numero, et violentia, prognosin ducere debemus; ad res alias, attentione simul habita; quarum, præcipuæ sunt, morbi tempus et tractatio; in initio namque, si urgerent symptomata mala, et remedia potentia forte adhibita, resistere viderent; in vado, res est; sed plerumque, si morbo occurrere possimus novo, nec prognosis infaustra; vel, ut notat Sydenham, “ Morbus hic tametsi infamis, et
“ plerisque aliis suapte natura, periculosior,
“ tamen

“ tamen, si perite tractetur, facile vincitur*.”
Ætas, et ægri conditio, respicienda quoque;
denuo, nunquam sine periculo, et si negligere-
tur, donec effusio, vel suppuratio fit, prognosis
pessima.

TRACTANDI MODUS.

Nullum in corpore humano, officium magis
necessarium, agit viscus; nullum a formatione et
usu, magis morbo, (inflammationi præfertim) ob-
noxium, pulmone; sanguis corporis venosus,
ad cor dextrum rediens, inde, ad pulmones, per
arteriam pulmonalem, pellitur; mutationes, ac-
quisiturus, vitam caloremque sustinendo aptum,
redditurus, et forte etiam, pulmonum nutritioni
inserviens, inde ad cor sinistrum, perdu-
cunt venæ pulmonales, per totum corpus, ar-
teriis, pellendum; præterea, arteria bronchialis,
ab aorta ut plurimum oriens, sanguinem, ad pul-
monis

* Obser. Med. p. 264.

monis nutritionem, adferre videtur. Denique, subductis calculis patet, momentum sanguinis, arteriæ pulmonalis ramulis minutis, multo, superasse aortæ ramis, et hinc concludere fas est, inflammationi, apprime obnoxios esse pulmones, et omnes illorum affectiones, vel levissimas, periculosas, et summis viribus, averti debere. Ut pulmo ad vitam admodum necessaria, et vel, brevi tempore, nec cessare licet, sed cum vitæ discrimine, indicatio prima est, inflammationi occurrere; secunda, febrem compescere, et feliciter, remedia in hanc usurpata, alteram tollendo, efficacia deveniunt, et in duas classes, dividi solent, nempe, generalia, et topica, de quorum singulis, pauca dicere, nunc properabo.

Remedia generalia, sunt; sanguinis emissio, cathartica, sedantia, diaphoretica, refrigerantia, diluentia, et resolventia: topica sunt; *Epispastica*, sanguinis emissio topica, expectorantia, et fofus.

SANGUINIS

SANGUINIS EMISSIO.

Venæsectioni, inflammationem amovendo pulmonis præcipue, ubi resolutio semper tentanda, maxime fidendum; nullum aliud equidem, a seipso sufficere, remedium, exempla plurima funesta, monere videntur; quum finant igitur, ægri vires, nil moræ locus est; de quantitate, ad morbi solutionem necessaria, inter antiquos, jurgia plurima; sed animo versanti patebit, regulas omnes fallaces, nullam equidem nunc medici admittere videntur, præter symptomatum (dyspnœæ præsertim) severitatem, qua semper dirigi oportet; nunc venæsectio una aut altera morbum tollere videtur, nunc, octo vel decem, nec sufficiunt; de quantitate, una detrahenda, præcepta forte sequentia Culleni, optima inveniuntur, “ In an adult male, of tolerable strength,

“ a pound of blood avoirdupois, is a full bleed-

“ ing

“ing; any quantity above 20 ounces, a large,
 “and any quantity below twelve, a small
 “bleeding*,” et repetatur, pro re nata, ad
 morbi resolutionem, vel donec ad suppurationem,
 vel aliam terminationem prohibentem, per-
 venisse videtur. Si una, nec detrahi possit quan-
 titas necessaria, ob deliquium, vel convulsionem,
 venæsectiones duæ, vel tres, eodem die requiran-
 tur. In Peripneumonia, pulsus sæpe mollis, op-
 pressus, vel debilis, et illic caveatur medicus, ne
 a sanguinis detractiōne, deterreat; namque, tam
 necessaria, quam, in pleuritide acuta; in hoc
 casu, ad dyspnœam, et sanguinem, jam forte de-
 tractam, respiciatur. De modo, sanguinis detra-
 hendi, nil dictu necesse, nisi, ut pleno rivo, ex
 largo vulnere, fluere præstat; hanc, Sydenham,
 sic, strenue suadet, “Neque, æger, ab istius-
 “modi sanguinis missione, perinde levatur, ac si
 “modo primum descripto, fluat†.” Si, ad de-
 liquium

* First lines.

† Observ. Med. p. 264.

liquium animi, æger obnoxius fit, positio horizontalis, quandocunque avertat; hujus rationem et remedium, tam lucide tractat Keill, ut non possum, quin ejus verba subjungam*. Hic, fortasse notari debet, aquæ frigidæ affusionem, nunquam, in morbis inflammatoriis,

* "If this elastic power of the vessels is strong and great, then, as the blood is let out, the arteries of the pia mater contract and are kept full, as well as the coronary vessels of the heart; and, consequently, there is neither blood nor spirits wanting for performing the motion of the heart; but it happens just otherwise, when this elastic power of the vessels is wanting, that is, to such as have soft and loose flesh, a lax and cachectic habit of body, and, therefore, when they require bleeding, it is convenient to stop the blood at small intervals, to give the vessels time to contract, before the full quantity that is designed be drawn off; and, if they are ready to faint, the surprizing them, by throwing cold water in the face to cause a sudden contraction, and the putting them into an horizontal posture, that the vessels of the brain may fill, and the blood from all the depending parts, have more ready reflux, does prevent it."—

Animal Economy, p. 6.

riis, tuto exhiberi posse. Hactenus de modo; sed quoniam, in casibus quibuscunque, cautelæ aliquæ necessariæ sunt; pauca de illis dicere, haud abs re fore, duco. Pneumoniæ species est, quæ, a clarissimo Home, maligna, nuncupatur; cujus symptomata plurima, debilitatem, vel ut vocatur putredinem, indicant; et ut ejus verbis utar, “Sanguis dissolutus, lividus, “ sine crusta alba; eruptiones rubræ, vel, lividæ “ petechiæ*.” Hac specie, venæsectiones, præcipue repetitas, nocere, nil mirum; et sagacissimus idem auctor, optime monet, “Nocent epif- “ pastica, et venæsectio, nisi adsit pulsus fir- “ mus, præcipue, si repetatur†.” Speciem eandem, notasse videtur Huxham‡; et dicit, scorbuticos, præcipue nautas, adoriri. Sed, morbus admodum rarus, utpotè nunquam talem vidisse, professor noster Gregory fatetur;

in

* Principia Medicinæ.

† Ibid.

‡ On fevers.

in hac, si ulla, antiseptica profint; ut acida, vinum, et cinchona; terminatur ut plurimum, effusione gangrenosa. Caveatur etiam, quum, febre typhodi, vel synocho contagioso, conjungitur morbus; denique, si suppuratio, vel effusio, inciperit, mortem accelerare potest.

CATHARTICA.

Alvum solutam servare, in Pneumonia, vel morbo quolibet inflammatorio, momenti permaximi, res est; et duplici modo absolvitur; nempe, enemate, vel cathartico; pro enemate, injiciatur quantitas sufficiens decocti anthemidis nobilis, salibus catharticis pro re nata imbuti; in scopum alterum, præstant medicinæ leniores, uti oleum ricini communis expressum, infusum tamarindi indici cum cassia fenna, electuarium cassiæ fennæ, vel fistulæ, &c. Sed, ut cathartica fortiora, eodem modo, uti sanguinis emissio, agere videntur; inter medicos, quæstio fuit,
anne

anne morbi curationem, in toto, illis confidere, tuto potuissent; et hinc, quum venæsectio, a causis quibuslibet, adhiberi nequit, ad illa confugitur. Sic tractatum, et eventu fausto, se vidisse, ægrum, in prælectionibus de medicinæ praxi, ait professor Gregory; sed expectorationem minuere, observantur; et plus incommodi, quam utilitatis, habent; venæsectio igitur, si nil vetat, multo anteferenda.

SEDANTIA.

Classis hujusce medicaminum, multa, inflammationis curatione, celebrata fuere; præcipue, digitalis purpurea, et papaver somniferum; sed memoratu dignum, stimulantem, fere semper antecedere, effectus sedantes, saltem in illis, inflammationis curatione maxime usitatis, et hinc morbo novo, dum sævit inflammatio, quandoque nocere; præsertim, si (ut sæpe accidit) quantitate parca, et sæpe repetita, exhiberentur. Ob-
servatio

fervatio hæc, quoque obtinet, stimuli illius hydrargyri usu, quo, vel hepatitis, nonnunquam aggravatur; digitalis tamen, effectibus, in sistema sanguiferum et forte uriniferum miris, in casibus Pneumoniæ quibuscunque, præcipue iis venæsectionem prohibentibus, vel quum minuat phthisis, sæpe, a medicis celeberrimis, feliciter administrata fuit; sed, in initio morbi, Beddoes ipse, qui, modum agendi scrutavit, et morbis nonnullis, felicissime usus est, prohibet. Ad tussim, (irritationem noxiam creantem, et somnum avertentem), sedandum, papaver somniferum, apprime efficax invenitur; sed, in initio morbi, caute administrandum, ut hactenus dictis patet; caveatur præterea medicus, ne, symptomatum propter remissionem, spe fallace, hallucinaretur, et remedia fortiora, negligeret. Formula, forte anteferenda, est illa, tinctura opii ammoniata, dicta, et commode, julapiis mucilaginosi, misceatur. Eadem intentione, quandoque administratur hyoscyamus niger; et propter effectus

effectus laxantes, quum alvus astricta, opio anteferendus.

DIAPHORETICA.

Inter pulmones, et corporis superficiem, sympathiam permagnam existere, observatum est; et causa Pneumoniæ (frigus) frequentissima, perspirationem minuendo, pollens admodum videtur; hinc, ad usum diaphoreticorum, medici trahebantur; sed lenioribus tantum, uti præstat; ut frigori maxime obnoxios, sudatio facit. Antimonii, preparationibus uti, mos erat; sed, ne vomitum cieant, metus est; ad alia igitur, confugiendum, qualia sunt, acetis ammoniæ, vel potassæ, acida vegetabilia, potus subtepidus, &c.

REFRIGERANTIA.

In hunc scopum, uti licet acidis et salibus neutris, ut acetite, tartrite, supertartrite, et
nitrate,

nitrate, potassæ, &c. remedia hæc, alvum ut plurimum solvunt; et hinc, quum astricta, semper usurpanda.

DILUENTIA.

Sitis, in omnibus fere pyrexiiis, irritatio admodum noxia est, et hinc, quum adest, semper sedanda; hæc commode efficitur, potu aliquo tenuiori, grate subacido.

RESOLVENTIA.

Quando, inter hujus classis medicamina, a materiæ medicæ scriptoribus, enumeratur hydrargyrus; et quia, nec, ad stimulandi potestatem felices illos effectus, inflammationis curatione, a medicis quibusdam observatos, ascribere possumus, hoc modo (si ullo) prodesse, admodum probabile videtur. Sed quia nec fructus, mihi contigit

tigit observasse ; nil de usu ejus, dicere conabor ; ut plurimum, forma boli, cum opio conjuncta, submurias administratur.

EPISPASTICA.

Inter remedia topica locum certe primum, epispastica tenere merentur ; hac intentione, antiqui, corpora plurima corrosiva, applicare solebant ; sed nunc, meloe vesicatorio solo, utimur ; cujus formulæ, in Pharmacopœia invenientur, et applicari debent, partibus affectis quam proxime fieri potest, et extemplo, venæsectione prima adhibita ; sic enim, spasimum relaxando, et revulsionem ut vocatur faciendo, sanguinis quantitatem minuendo detrahendam, maxime efficaces evadunt ; et plerumque, repeti debent ; sed, situ mutato, et parti dolenti quam proxime servato, vesicatoriis perpetuis recentium mutationi citæ multo inferioribus inventis. Si, epispastico superveniret dysuria, libere, liquoribus diluentibus

diluentibus demulcentibus, uti fas est ; in camphoræ hanc levando, usu, nulla fides.

SANGUINIS TOPICA EVACUATIO.

Sanguinis extractio topica, nonnunquam usurpatur, et, quum venæsectio nec tuto adhiberi, vel repeti, potest, maxime utilis invenitur ; sed caveatur, ne epispasticorum usum effrænât, quod minime convenit ; cucurbitulæ cruentæ, hirudinibus anteferendæ, utpote sanguinem, magis rapide abstrahentes ; quarum modus applicandi, in scriptis chirurgicis invenitur.

EXPECTORANTIA.

Medicinæ permultæ, expectorationem ciendo, celebratæ fuere, præcipue, scilla maritima, ammoniacum, et antimonii præparationes, priores duo, stimulando nocent, et posteriores, ne vomitum

D

cieant,

cieant, evitandæ. Medicamina equidem emollientia dicta, sola, expectorationem promovendo, utilia evadunt; et, applicari solent, mixturæ oleosæ, vel potius mucilaginosæ, forma, et versus finem, opii pauculo imbutæ; quum nil vetat, aqua, vaporis forma, multo efficacissima devenit; sed si ægre (quod nonnunquam accidit) fertur, omittere debeamus.

FOTUS.

Affectiones corporis partibus nonnullis, potentiis quibusdam applicatis, orientes, ad alias, per sympathiam non bene intellectam, communicari videntur; nunquam hæc, magis clare observatur, quam emollientium applicatione; aqua tepida, in multis partium corporis distantium affectionibus, uti calculo icterico, urinario, &c. externo corpori, cum successu, sæpissime applicata fuit; et symptomata, vi relaxante, partibus affectis communicata, levare videtur; vesicatoria

toria tamen, in hunc finem, quodammodo anteferenda. Quum convalescit æger, causas, (præcipue frigoris applicationem) caute evitet; et dieta tenui, quam plurimum vegetabili, utatur.

FINIS.

tota tamen, in hunc finem, quodammodo
 servanda. Quam convalescentiam regit, cadit, (pre-
 cibus hujus applicationem) cito exiit, et
 hinc tenet, quam plurimum restituit, utitur.

IN PTE

EX APOSTOLICO ARCHIVARIO